

Име

Държавно лесничество "Ново Паничарево", административна принадлежност РУГ Бургас. Лесоустройствен период 1997 година, ревизионен период 1985-1996.

Местонахождение

ДЛ "Ново Паничарево" носи името си от село Ново Паничарево, което е и седалище на неговата администрация. Територията на лесничеството е разположена в източната част на Бургаска област.

На север то граничи с работните земи на селата Крушовец, Ново Паничарево и Ясна поляна и ДЛ "Бургас", на изток с ДЛ "Ропотамо" и ДЛ "Царево", на юг с ДЛ "Граматиново" и ДЛ "Звездец", на запад с ДЛ "Средец".

Горският фонд на ДЛ "Ново Паничарево" попада в землищата на община Созопол: с. Ново Паничарево, с. Ясна поляна, с. Крушовец, с. Индже войвода, с. Веселие и с. Писменово, като последните села се намират извън района на стопанството.

Географско положение

Територията на държавното лесничество обхваща най-северните разклонения на Странджа, на север от билото м.Уграш - м.Босна - м.Тъмните габъри.

Горите на лесничеството представляват един голям и 21 по малки комплекси сред селскостопанския фонд, разположението на които в най-общи линии наподобява формата на неправилен трапец, който има приблизителни размери в двете посоки "изток-запад" - 30 км и "север-юг" - 20 км.

Релеф

Преобладаващата част от територията на ДЛ "Ново Паничарево" има хълмисто нископланински релеф. Само най-северните райони на стопанството са с подчертано равнинен характер. Общо взето теренът е силно разчленен и прорязан от дълбоки долове и широко разлати била, които на места са снижени под формата на седловини и малки плата. В по-голямата си част тези била са заоблени, полегати и разлати в средните си и долни части и със стръмни склонове край водните течения. В района на лесничеството разликите в надморските височини не са големи. Най-високата точка е връх "Живак" - 453 м н.в., а най-ниската е там, където р. Церовска напуска района на лесничеството - 30 м н.в. Преобладаващата надморска височина на която са разположени горските комплекси е между 100 и 300 метра. Средната надморска височина на дървопроизводителната площ на стопанството е 216 метра.

Таблица № 1

за разпределението на дървопроизводителната площ според наклона на терена

Степен на наклона	Площ в хектари	%
равно (0-4)	171,9	0,9
полегато (5-10)	1973,3	10,5
наклонено (11-20)	10771,6	57,4
стръмно (21-30)	5537,6	29,5
мн.стръмно (над 31)	316,1	1,7
Общо:	18770,5	100,0

Хидроложки условия

В хидроложко отношение района на ДЛ "Ново Паничарево" се характеризира с непостоянен и силно променлив режим на реките и доловете.

Като най-важна водна артерия се явява **Церовска река**, която извира от района на местн. "Босна". В долното ѝ течение преди с. Ново Паничарево е построен язовир "Ново Паничарево". Продължението на Церовска река извън района на лесничеството носи името р. Ропотамо, която се влива в Черно море. В нея се влива Староселска река.

Зеленковска река тече на североизток, като по течението ѝ се вливат множество малки притоци. **Дудиновска река**, тече на север, приема левите си притоци Пожарско дере и Осичевска река, както и много други по-малки притоци; продължава на североизток, където е построен язовир "Ясна поляна". След с. Ясна поляна, извън района на лесничеството Дудиновска река и Зеленковска река се събират заедно и

продължават под наименованието Дяволска река, която се влива в Черно море близо до гр. Приморско.

Друга голяма река, която тече по северозападната граница на лесничейството е **Тясна река**. Тя приема като десни притоци всички дерета, течащи в тази част на стопанството. По течението на Тясна река се намира язовир “Индже войвода”.

Нископланинският релеф на лесничейството и влиянието на Черноморието, обуславят режима на водните течения - голям зимен и малък летен отток, вследствие на по-големи зимни и по-слаби летни валежи. Водните течения се характеризират със здрави легла и брегове и нямат пороен характер. Общо взето районът е лишен от постоянен и изобилен воден отток.

Геоложки строеж

Странджа е млада планинска верига, в изграждането на която вземат най-съществено участие мезозойските наслаги от триас, юра и креда. Те обаче са значително променени от внедряването на млади плутонити и от орогенните движения.

Мезозойските отложения в Странджа лежат върху херцински гранит и метаморфната му мантия, изградена от високо кристалинни гнайси.

В района на лесничейството преобладаващо разпространение имат пъстри конгломерати, кварцити, пясъчници, тъмни варовици и шисти, мергели и мраморизирани варовици. Главно в северната и западната част на лесничейството се срещат мергели, андезитови туфи, ограничено ръждиви пясъчници, тъмни глинести и глинесто мергелни лиски, които се сменят с тънкослойни пясъчници.

Климатични условия

Според класификацията на Събев и Станев, територията на ДЛ “Ново Паничарево” попада почти изцяло в Странджанския климатичен район от Южнобългарската климатична подобласт на Континентално-средиземноморската климатична област.

Само най-северните части на стопански участък “Ясна поляна” попадат в състава на Черноморската климатична подобласт. Съгласно горскорастителното райониране площите и на двата климатични района попадат изцяло в подпояса на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-600 м н.в.), на Южната крайгранична горскорастителна област (Ю); подобласт Странджа (С).

Температурните характеристики показват значителното влияние на Черно море и близостта на средиземноморските зимни циклони, най-вече върху зимните температури. Средната януарска температура е положителна 1°C – 2°C, а средните юлски температури не са така високи 21,5°C – 22,3°C. Есента (13-14°C) е сравнително по-топла от пролетта (9,5-10,5°C), като периодът на пролетно повишение на температурите е изместен към лятото, а на есенното - към зимата.

Горите в района на лесничейството са в период на пълна вегетация 200-220 дни от годината, а 260 - 285 дни от годината температурата се задържа трайно над 5°C. Този сравнително дълъг вегетационен период оказва положително влияние върху развитието на горската растителност.

За по-голямата част от лесничейството най-съществено е количеството на зимните валежи, падащи за 18-24 валежни дни. Около 40-45% от тях падат във вид на сняг, но снежната покривка е маломощна и нетрайна. Следващите по количество валежи са есенните. По отношение на засушаванията територията на лесничейството попада в неблагоприятен район. Най-голям е средният брой на засушаванията през лятото и есента. Особено ясно е изразено засушаването в края на лятото.

Обобщавайки горните данни, може да се каже следното: зимния сезон се характеризира с мека зима, максимум на валежите и неустойчива снежна покривка. Лятото е топло и сухо. Близостта на Черно море намалява летните екстрими с високата относителна влажност на въздуха.

Данни за температурата на въздуха и за количеството на валежите са представени съответно в *Таблица № 2* и *Таблица № 3*.

*Таблица № 2
за температурата на въздуха*

Климатичен район с надморска височина в	Средна годишна температура	Средна годишна абсолютна	Средна годишна абсолютна
---	----------------------------	--------------------------	--------------------------

метри		минимална	максимална
Странджански район северна част (150-300 м н.в.)	11,0 / 12,0	-14,0 / -12,0	34,0 / 36,0

Таблица № 3
за количеството на валежите

Климатичен район с надморска височина в метри	Сума валежи годишно в мм	Месец с максимална валежна сума	Месец с минимална валежна сума
Странджански район северна част (150-300 м н.в.)	650-800	XII (VI)	VIII

Почви

Горите на територията на лесничейството са разположени изцяло върху излужени канелени горски почви.

Таблица № 4
за разпределението на дървопроизводителната площ по почвени типове

Типове горски почви	Площ в ха	%
канелена излужена	18770,5	100,0
Всичко:	18770,5	100,0

На територията на ДЛ "Ново Паничарево" се среща площна ерозия на обща площ 99,2 ха. Ерозионни процеси са регистрирани върху 93,3 ха залесена площ и 5,9 ха голи площи.

Растителност

Съгласно "Класификационна схема на типовете горски месторастения в РБългария" (Захариев, 1983), територията на ДЛ "Ново Паничарево" попада в Южнокрайгранична горскорастителна област (Ю), в Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-900 м н.в.) и в подпояса на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-600 м н.в.).

Растителността, която се среща на територията на държавното лесничейство, е представена главно от благунови, благунови-церови, горунови, букови и горунови-букови формации.

Иглолистната растителност е представена изключително от култури (черен бор, бял бор, зелена дуглазка). Създадени са и култури от питомна леска, които не са в много добро състояние.

По-малоценните насаждения се срещат в западните, северни и северозападни части на стопанството, където заедно с благуна и цера се срещат келявият габър и мъждряна.

Тези насаждения са предимно издънкови, но не е малък и дела на семенните.

Най-ценните насаждения са разположени в централната, южната и югоизточна част на стопанството. И семенните и издънковите са представени от благун, зимен дъб и източен бук. По-ограничено тук се срещат габъра, цера, трепетликата, клена, брекинята, скорушата, липата и др.

Освен посочените дървесни видове, формиращи насаждения и култури, в района на лесничейството се срещат и следните храстови видове: глог, дрян, шипка, чашкодрян, смрадлика, леска, бърз, птиче грозде, къпина и други. Тревната покривка в горските комплекси е разнообразна: ягода, жълт и червен кантарион, бял равнец, мащерка, риган, мента, маточина и други.

Таблица № 5
Разпределение на площта по дървесни видове

Дървесни видове	Сегашен състав		Бъдещ състав	
	Залесена площ в ха	в %	Залесена площ в ха	в %
Бял бор	217,0	1,2	0,1	-
Смърч	0,1	-	-	-
Черен бор	925,3	4,9	267,0	1,4
Веймутов бор	0,2	-	0,2	-
Зелена дуглазка	61,8	0,3	69,9	0,4
Сребриста ела	0,3	-	0,3	-

Атласки кедър	-	-	19,0	0,1
Кипарис	0,1	-	1,4	-
Сребрист смърч	0,7	-	-	-
Туя	0,2	-	0,2	-
Червен дъб	5,4	-	5,4	-
Зимен дъб	5122,1	27,4	5734,1	30,7
Летен дъб	1,1	-	-	-
Благун	6548,1	35,0	6587,4	35,3
Цер	1955,2	10,5	1633,7	8,8
Габър	403,1	2,2	284,5	1,5
Трепетлика	26,7	0,1	12,5	0,1
Явор	1,7	-	18,6	0,1
Мъждряк	140,4	0,7	2,0	-
Орех	0,5	-	0,4	-
Акация	10,7	0,1	3,9	-
Келяв габър	90,0	0,5	9,5	0,1
Брекия	17,2	0,1	449,1	2,4
Източен бук	3098,9	16,6	3164,0	16,4
Гледичия	0,4	-	0,4	-
Джанка	1,1	-	1,7	-
Кестен	0,2	-	0,1	-
Клен	16,0	0,1	13,1	0,1
Копривка	0,5	-	0,5	-
Круша	0,6	-	9,8	0,1
Леска	23,2	0,1	23,4	0,1
Дребнолистна липа	-	-	3,1	-
Сребролистна липа	36,8	0,2	311,9	1,7
Скоруша	-	-	27,6	0,1
Череша	-	-	5,8	0,1
Полски ясен	1,6	-	5,7	0,1
тп I-214	0,2	-	-	-
Киселица	0,7	-	1,2	-
Райска ябълка	2,5	-	2,5	-
ВСИЧКО	18711,2	100,0	18670,0	100,0

Характеристика на горския фонд

Площта на горския фонд на територията на ДЛ "Ново Паничарево" е 19783,9 хектара (цялата с държавно значение), от която предмет на устройство - 19323,4 хектара и горски пасища - 460,5 хектара.

Площта на чуждите земи всред горския фонд е 306,8 хектара, от която шосета 56,8 хектара и язовири 250,0 хектара.

За горите, попадащи в обединената вододейна зона на язовирите "Ясна поляна", "Ново Паничарево" и "Индже войвода" е изготвен специален лесоустройствен проект, оформен в отделен том, който съдържа записка и работен проект. Той е неразделна част от цялостния лесоустройствен проект на ДЛ "Ново Паничарево". Отделно са съставени лесоустройствени проекти за изключените гори на територията на лесничеството, за горите върху селскостопански земи и за горите, предоставени за горски пасища.

Таблица № 6
Разпределение на общата площ по вид на земите

Вид на земите	Площ в ха	%
Залесена площ	18711,2	96,8
Незалесена дървопроизводителна площ	59,3	0,3
Недървопроизводителна площ	552,9	2,9
Горски пасища	460,5	-
ОБЩО:	19783,9	100,0
в тч дървопроизводителна площ	18770,5	97,1

От залесената площ 17373,2 ха (89,9%) са естествени насаждения и 1338,0 ха (6,9%) - култури.

Таблица № 7
Разпределение на общата/залесената площ по вид на горите

Вид на горите	Площ в ха	%
Иглолистни	1332,9 / 1275,2	6,7 / 6,8
Широколистни високостъблени	11496,0 / 11271,1	58,1 / 60,2
За реконструкция	747,1 / 255,4	3,8 / 1,4
Издънкови за прерастване	-	-
Издънкови за превръщане	6195,5 / 5899,1	31,3 / 31,5
Нискостъблени	12,4 / 9,8	0,1 / 0,1
ВСИЧКО:	19783,9 / 18711,2	100,0

Разпределението на горите и голите горски площи по групи гори и функции е дадено в **Таблица № 9.**

Таблица № 8
Разпределение на общата площ по групи гори и функции

Групи гори	Иглолистни		Широколистни		Всичко	
	обща площ	залесена	обща площ	залесена	обща площ	залесена
ДС Функции	142,3	138,8	6132,1	5862,1	6274,4	6000,9
Защитни	1190,6	1136,4	11684,1	11399,6	12874,7	12536,0
Рекреационни	-	-	-	-	-	-
Защитени	-	-	-	-	-	-
Други	-	-	174,3	174,3	174,3	174,3
Общо ЗРЗТ	1190,6	1136,4	11858,4	11573,9	13049,0	12710,3
Общо ДСФ+ЗРЗТ	1332,9	1275,2	17990,5	17436,0	19323,4	18711,2
Горски пасища	-	-	460,5	-	460,5	-
ОБЩО	1332,9	1275,2	18451,0	17436,0	19783,9	18711,2

В лесоустройственият проект от 1985 година е предвидено общо ползване в размер на 338820 куб.м (средно годишно 28535 куб.м), от което 14412 куб.м годишно от главни сечи и 14123 куб.м годишно от отгледни сечи и санитарни сечи. Отсечени са общо 326444 куб.м (средно годишно 27204 куб.м) или 96,3% от предвиденото. Изпълнението от главни сечи е 179490 куб.м (ср. год. 14957,5 куб.м) или 106%, а от отгледни и санитарни сечи 146954 куб.м (ср. год. 12246 куб.м) или 86,7% от предвиденото. Настоящото лесоустройство предвижда общ добив от 448600 куб.м с клони или средно годишно 44860 куб.м – 13650 куб.м добив от главни сечи и 31210 куб.м от отгледни и санитарни сечи.

Санитарно състояние на гората

През ревизионния период при извеждането на отгледните и санитарни сечи са извеждани предимно повредените, загнили и сухи дървета, с което е ограничено масовото появяване и разпространение на гъбни и насекомни вредители и до известна степен е подобро санитарното състояние на гората. Принос за това имат и своевременното почистване на сечищата и събирането на сухата и паднала маса. Масови заболявания от гъби и нападения от насекомни вредители през по-голямата част от ревизионния период не са констатирани. Повредите от дивеча и пашата на добитъка са незначителни. Наблюдават се следи от гъботворка, процессионка, листоврътка, педомерка, шикалкотворка и някои корояди без особено значение. В старите и престарели букови насаждения се забелязват в значителна степен загиване по стеблата на дърветата.

През последните години се наблюдава засилено съхнене при дъбовите насаждения, особено в зрелите такива, както и засъхването на някои иглолистни култури. Съхненето се проявява при отделни дървета и на групи, хармани, разположени сравнително равномерно по площта, от порядъка на 10-20% от дървостоя, а някъде и до 40-50%. В тази връзка са изведени санитарни сечи в голяма част от съхнените насаждения, но в някои от тях се налага и повторно извеждане на същите.

На територията на ДЛ "Ново Паничарево" повредите от съхнене са най-значими - 5228,9 хектара, и то при благауна - 2420,0 хектара и зимния дъб - 1895,3 хектара; следвани от повредите от гниене - 424,9 хектара (издънков бук - 304,5 хектара); снеголом - 235,2 хектара (черен бор - 149,7 хектара) и други.

Странични ползвания

Таблица № 9
За страничните ползвания

Странични ползвания	Мярка	Предвидено по ЛУП (1985-1996) средногодишно	Реализирано средногодишно	Предвидено по ЛУП (1997-2006) средногодишно
Паша - площ	хектари	356,6	356,6	3163,4
Едър добитък	брой	239	239	2056
Дребен добитък	брой	1711	1711	12653
Сено	тона	5	1	10
Листников фураж	пр.куб.м	-	-	100
Горски плодове – шипки, дренки, глог, киселица	тона	6	1,200	5
Билки – жълт кантарион, коприва, бял равнец, маточина, липов цвят	тона	3	6,917	3
Гъби – манатарка, печурки, пачи крак, масловки	тона	-	-	2
Кори от мъждрян	тона	3	17	20
Дрянови клонки	брой	-	4167	-

Лечебни растения

На територията на лесничейството се събират следните видове лечебни растения: жълт кантарион, коприва, бял равнец, маточина и липов цвят.

Видове от “Червена книга на НР България” и защитени от закона

Няма данни.

Лов и риболов

Таблица № 10

Фауна – видоу състав:

Клас	Разред	Видове
Бозайници	Чифтокопитни	сърна, муфлон, дива свиня
	Зайцеподобни	заек
	Гризачи	катерица, обикновено горска мишка, полска мишка, сив плъх, воден плъх
	Насекомоядни	таралеж, къртица
	Прилепи	остроух нощник, дългопръст нощник
	Хищници	чакал, лисица, дива котка, язовец, белка, видра
Птици	Кокошеви	фазан, яребица, пъдпъдък
	Гълъбови	гривяк, гургулица, гугутка
	Пеликанови	къдроглав пеликан, голям и малък корморан
	Щъркелови	лопатар
	Гъскови	зеленоглавка, зимно и лятно бърне; мигранти – голяма и малка белочела гъска, червеногуша гъска, сива гъска, ням лебед, червен ангъч, сива патица, потапница
	Дъждосвирцови	малка рибарка
	Дневни грабливи	обикновен мишелов, голям и малък ястреб, белошипа и черношипа ветрушка, орел рибар, малък креслив орел
	Нощни грабливи	горска улулица, забулена сова, кукумявка
Влечуги	Костенурки	шипобедрена и шипоопашата костенурка
	Люспести	зелен гуцер, жълтокоремник, слепок, пепелянка, обикновена водна змия, пъстър смок, смок мишкар, стрелец, вдлъбнаточел смок, безкрак гуцер
Риби	Есетрови	моруна, есетра, чига, виза, пъструга

	Селдови	дунавска скумрия (карагъоз), малка дунавска скумрия (харип, блеч), дунавска пъстърва
	Щукови	обикновена щука
	Шаранови	див шаран, шаран, каракуда, толстолоб, платика, червеноперка, бабушка, распер, уклей, бяла мряна, морунаш, сом, гулеш, щипок
	Трескови	михалца
	Костурови	бяла риба, бибан, обикновен костур, попчета, слънчева риба

Защитени територии

На територията на лесничейството се намират следните защитени природни обекти:
Вековно дърво “Летен дъб” в землището на с.Ново Паничарево, местн. ”Топалови каби”, обявено със заповед №343/04.07.1978 на КОПС.

Вековно дърво “Летен дъб” в землището на с.Ново Паничарево, местн. “Дудина”, обявено със заповед №343/04.07.1978 на КОПС.